

Przymus państwowy:

1. Ekonomiczny – podatki, grzywny, mandaty
2. Fizyczny – kiedyś służba cywilna, tymczasowe zatrzymanie, praca na rzecz państwa
3. Psychologiczny – cenzura

Organy i podmioty tworzą aparat administracyjny (kryteria):

1. Funkcjonalne – zakres przedmiotowy sprawy
2. Terytorialne – uwzględnia podział adm. państwa
3. Organizacyjne – uwzględnia wzajemne powiązania między organami adm. (sam.-rząd.)

5 cech, aby mówić organ adm. publicznej:

1. Wyodrębnienie organizacyjne (określona prawem forma org.)
2. Działanie w imieniu i na rachunek państwa (wszystkie czynności w imieniu państwa)
3. Organ stanowi część aparatu państwowego
4. Posiada ustalone prawem kompetencje (działa na zasadach i w granicach prawa)
5. Ma uprawnienia do korzystania ze środków władczych

Zcentralizowane:

Organy adm. rządowej podporządkowane RM; Wojewoda; Kierownicy służb inspekcji i straży
Organy sam. terytorialnego (jeżeli wykonują zadania z zakresu adm. rządowej)

Zdecentralizowane:

Organy sam. terytorialnego (gmina-rada, powiat-rada, województwo-zarząd)

Centralne:

Organy najwyższej w strukturze, zasięg teryt. – całe państwo.

Terenowe:

Organy niższej niż centralne, zasięg – określone terytorium państwa.

Organy jednoosobowe:

jasno określony zakres odpowiedzialności, szybkość decyzji, niższe koszty działania

Organy wieloosobowe:

rozmyty zakres odpowiedzialności, większy obiektywizm decyzji, większy zakres wiedzy, liczba członków powinna być nieparzysta

Właściwości organów:

Miejscowa – rozpatruje sprawę ze względu na obszar działania

Rzeczowa – z uwagi na przedmiot sprawy

Instancyjna – wskazanie, który organ jest 1szej instancji, a który odwoławczym

Spory kompetencyjne:

Pozytywne – co najmniej dwa organy uważają się za właściwe do załatwienia sprawy

Negatywne – żaden z organów się nie uważa

Akty normatywne

władcze rozstrzygnięcie organu władzy publicznej; skierowane do ogólnie wskazanego adresata w sytuacji abstrakcyjnej (rozporządz., zarządzenie, uchwała)

Akty administracyjne

Podstawowa forma działania adm. – władcze, jednostronne oświadczenia woli organu adm. publicznej, a ich wykonanie zagwarantowane jest siłą przymusu państwowego; określają sytuację konkretnego adresata w konkretnej indywidualnej sprawie – zawsze wydawane na podstawie aktu normatywnego

Akty

konstytytywne – tworzą, znoszą lub zmieniają istniejący stosunek prawny

deklaratoryjne – nie tworzą nowych sytuacji prawnych, lecz stwierdzają ich powstanie z mocy samego prawa, np. po spełnieniu warunków (lata pracy) otrzymujemy emeryturę

zewnątrzne – skierowane do obywateli i osób

prawnych nie pozostających w stosunku zależności organizacyjnej od organu, który wydaje akt

wewnętrzne – skier. do organów, jednostek i pracowników podporządkowanych

jednostronne – wydawane niezależnie od woli adresata

dwustronne – wydawane na wniosek adresata

Fundacja – instytucja, której podstawą jest majątek przeznaczony przez założyciela na określony cel społecznie i gospodarczo użyteczny.

1. Powoływana przez fundatora
2. Jest organizacją pozarządową
3. Wyodrębniony majątek – na cel społeczny
4. Cel społecznie i gospodarczo użyteczny
5. Organizacja nie nastawiona na zysk
6. Ma osobowość prawną
7. Działa w oparciu o statut
8. Rejestrowana w rejestrze fundacji KRS
9. Może prowadzić działalność gospodarczą

Osobowość prawna – z chwilą wpisu do KRS

Akt fundacyjny – oświadczenie woli fundatora o utworzeniu fundacji (testament, akt notar.), określony cel i wskazany majątek na realizację celu

Statut fundacji ustala fundator:

- nazwa, - siedziba, - majątek, - cele, - formy i zakres działania, - wszystko o zarządzie (jedyny wymagany organ)

Likwidacja fundacji

osiągnięcie celu do którego została stworzona lub

wyczerpanie środków finansowych i majątku

Stowarzyszenie – organizacja społeczna powoływana przez grupę osób mających wspólne cele lub zainteresowania. Cechą jest działalność niezarobkowa – opiera działalność na pracy społecznej członków, a do prowadzenia spraw może zatrudniać pracowników.

Dobrowolność – polega na swobodzie tworzenia stowarzyszeń, dobrowolności przystąpienia do istniejącego stowarzyszenia oraz na nieograniczonej swobodzie wystąpienia

Trwałość – istnieje niezależnie od składu swoich członków (min. 15)

Niezarobkowy cel – celem nie może być prowadzenie działalności gospodarczej i osiąganie zysków

Tworzenie stowarzyszenia

Co najmniej 15 osób uchwała statut i wybierają komitet założycielski – ten składa do sądu rejestrowego wniosek o rejestrację wraz ze statutem, listą założycieli (imiona, nazwiska, data i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania oraz własnoręczne podpisy), protokół z wyboru komitetu założycielskiego i adres tymczasowej siedziby stowarzyszenia. Komitet założyc. – nie jest organem stowarzyszenia i przestaje istnieć po wykonaniu zadania.

Osobowość prawna – z chwilą wpisu do rejestru stowarzyszeń (...) KRS.

Statut stowarzyszenia:

- nazwa,
- teren działania,
- cele i sposoby realizacji,
- sposób nabycia/utruty członkostwa,
- władze stowarzyszenia (wybór, kompetencje),
- sposób reprezentowania,
- sposób uzyskiwania środków finansowych,
- zasady wprowadzania zmian w statucie,
- sposób rozwiązania się stowarzyszenia

Organy (3)

Walne zgromadzenie – zebranie członków stowarzyszenia – podejmowanie uchwał w sprawach, których statut nie określa
Zarząd – ustawa nie określa, ale kieruje sprawami i reprezentuje na zewnątrz
Organ Kontroli Wewnętrznej – ustawa nie określa, statut powinien o nim mówić

Członkostwo

Pełnoletni – prawo tworzenia
Małoletni 16-18 lat – mogą należeć, ale w składzie zarządu większość musi mieć pełną zdolność do czynności prawnych
Małoletni do 16 lat – mogą należeć za zgodą ustawowych przedstawicieli

Likwidacja stowarzyszenia

na podstawie własnej uchwały (członkowie zarządu jeżeli statut nie stanowi inaczej) lub

sąd wyznacza likwidatora – obowiązek przeprowadzenia w najkrótszym czasie, zabezpieczając majątek stowarzyszenia przez nieuzasadnionym uszczupleniem i zgłoszenie wniosku o wykreślenie z KRS

Nadzór nad stowarzyszeniami

Wojewoda właściwy ze względu na siedzibę – w zakresie nadzoru nad stowarzyszeniami JST
Starosta właściwy ze względu na siedzibę – w zakresie nadzoru nad innymi niż powyżej